

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 13 вересня 2017 року № 18-2

м. Київ

Про результати фінансового аудиту Конституційного Суду України

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати фінансового аудиту Конституційного Суду України. За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Під час аудиту отримано належні аудиторські докази для висловлення позитивного висновку.

1.1. Здійснені господарські операції достовірно і в повному обсязі відображені в бухгалтерському обліку та фінансовій і бюджетній звітності Конституційного Суду України (далі – КСУ) за звітні періоди. Статті активу та пасиву балансу справедливо і достовірно розкривають інформацію про облік зобов'язань на звітну дату.

Фінансова та бюджетна звітність станом на 01.01.2017 і на 01.07.2017 правильна, сформована з дотриманням встановлених вимог, забезпечує достовірність даних щодо надходжень, витрат бюджетних коштів і правильно визначає фінансовий стан КСУ в усіх суттєвих аспектах.

1.2. Виявлені порушення чинного законодавства в цілому не перевершують інформації про загальний фінансовий стан установи.

Так, встановлено, що КСУ планування обсягів потреби в бюджетних коштах на 2016 і 2017 роки в окремих випадках здійснювалося без урахування принципу обґрунтованості. Розрахунки потреби в бюджетних коштах на 2016 і 2017 роки в деяких випадках здійснювалися з недотриманням вимог Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228.

Недоліки в роботі управління фінансування, бухгалтерського обліку та звітності у частині включення всупереч пунктам 20 і 22 зазначеного Порядку в обґрунтування розрахунку до проекту кошторису на 2017 рік видатків, не передбачених законодавством, призвели до надмірного планування КСУ коштів на оплату праці – 60259,6 тис. грн, з яких 28574,3 тис. грн у

I півріччі 2017 року не використані. Також до бюджетного запиту на 2017 рік включено потребу за КЕКВ 3132 «Капітальний ремонт інших об'єктів» за показниками попереднього приблизного зведеного кошторисного розрахунку за відсутності затвердженої у встановленому порядку проектно-кошторисної документації. Отже, не було забезпечено достовірності і змісту бюджетного запиту, поданого Міністерству фінансів України.

1.3. Бюджетні кошти використовувались за цільовим призначенням. Водночас оскільки керівництво КСУ не завжди своєчасно приймало управлінські рішення, мали місце факти нераціонального використання бюджетних коштів. Так, за зберігання автомобіля, який не підлягає відновленню, проте відображається на балансі Автобази КСУ, щомісяця нею сплачувалось 1,4 тис. гривень.

2. КСУ на виконання рекомендацій Рахункової палати були вжиті організаційні заходи щодо удосконалення облікової політики та забезпечення контролю за використанням бюджетних коштів. Керівництвом установи створено всі необхідні умови для організації правильного ведення бухгалтерського обліку.

Водночас комплексна система захисту інформації в інформаційній системі КСУ загального користування перебуває в процесі створення. Частина комп'ютерної техніки не відповідає сучасним вимогам операційного і прикладного програмного забезпечення.

3. Аналіз переліку результативних показників, які характеризують виконання бюджетної програми за КПКВК 0801010 у 2016 і 2017 роках, свідчить, що він не містив показника щодо розгляду конституційних скарг, який КСУ повинен здійснювати відповідно до статті 151-1 Конституції України.

Разом з тим накопичення нерозглянутих конституційних скарг може призвести до збільшення терміну їх розгляду у зв'язку із завантаженістю суддів КСУ та недосягнення в 2017 році мети бюджетної програми щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина у всіх сферах суспільного та державного життя.

4. На виконання рекомендацій Рахункової палати керівництвом КСУ визначено посадову особу, що здійснює повноваження з питань внутрішнього аудиту. З метою вдосконалення системи внутрішнього контролю головним спеціалістом з питань внутрішнього аудиту за результатами проведених перевірок керівництву КСУ надавались пропозиції щодо оптимізації організаційної структури шляхом об'єднання самостійних структурних підрозділів за головними напрямками діяльності: організаційне забезпечення роботи КСУ, юридично-правовий аналіз, адміністративно-господарська робота.

Водночас внутрішнім аудитом не планувались до перевірки та, відповідно, не охоплювались протягом II півріччя 2016 року та I півріччя 2017 року питання ефективності планування видатків і використання бюджетних коштів, законності і достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення

господарських операцій.

Разом з тим під час аудиту усунуто ризики незаконних видатків КСУ на загальну суму 1 016,81 тис. грн, що виникли в результаті неналежного внутрішнього контролю за виконанням робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень КСУ та порушення генпідрядною організацією умов договору і загальних умов виконання господарських зобов'язань, визначених статтею 193 Господарського кодексу України.

5. Положення про Секретаріат КСУ та інші розпорядчі документи не передбачають контрольних функцій керівника Секретаріату за діяльністю структурних підрозділів Секретаріату та Автобази КСУ.

Право першого підпису керівника Секретаріату КСУ на фінансових документах установи шляхом оформлення картки підписів, що надається до органів Казначейства, не реалізовано. Як наслідок, є ризики втрати контролю (в разі відсутності Голови КСУ) за управлінням бюджетними коштами.

6. У Положенні про порядок підготовки, погодження, укладення, реєстрації, зберігання договорів та контроль за їх виконанням у КСУ не визначено обов'язковості погодження проекту договору заступниками керівника Секретаріату, що координують чи контролюють роботу структурних підрозділів Секретаріату.

Крім того, аудитом встановлено, що це Положення містить посилання на нормативно-правові акти, які втратили чинність (наприклад, на Закон України «Про здійснення державних закупівель»), тобто потребує відповідного правового врегулювання.

7. Норми положення про відділ управління державним майном Секретаріату КСУ та положення про Автобазу КСУ фактично передбачають виконання ними однакових завдань, що створює ризики завищення при підготовці бюджетного запиту потреби в бюджетних коштах на забезпечення утримання приміщення КСУ та втрати контролю з боку КСУ за виконанням Автобазою КСУ своїх завдань.

8. Аудитом встановлено, що станом на 01.07.2017 на субрахунку 1312 «Капітальні інвестиції в інші необоротні матеріальні активи» обліковуються товари, придбані у 2016 році на суму 246,12 тис. грн, які не введені в експлуатацію. Водночас відповідно до обліку обладнання у I кварталі 2017 року було проведено заміну застарілого комп'ютерного обладнання (персональні комп'ютери, придбані до 2006 року, – 82 од.), яке на даний час не списано і не утилізовано.

Не проведено маркування інвентарних (номенклатурних) номерів основних засобів, коригування інвентарних номерів в інвентарних картках об'єктів відповідно до вимог Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11 (зі змінами).

9. Чинним законодавством урегульовані питання організаційного забезпечення діяльності КСУ. Водночас практичне застосування норми статті 48 Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо визначення обсягів видатків не менших за обсяг видатків у попередньому фінансовому

році, потребує узгодження з одним із основних принципів бюджетної системи України – принципом обґрунтованості. Недотримання цього принципу може призвести до ризиків непродуктивного використання коштів, надмірного завищення потреб.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати фінансового аудиту Конституційного Суду України затвердити.

2. Поінформувати Верховну Раду України про результати фінансового аудиту Конституційного Суду України.

3. Відомості у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінету Міністрів України** та запропонувати звернути увагу Міністерства фінансів України на необхідність дотримання вимог статті 36 Бюджетного кодексу України в частині проведення належного аналізу бюджетного запиту, поданого головним розпорядником бюджетних коштів, на предмет його відповідності меті, пріоритетності, а також ефективності використання бюджетних коштів.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати **Конституційному Суду України** і запропонувати:

– при підготовці бюджетного запиту КСУ дотримуватись Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687, принципів, на яких ґрунтується бюджетна система, а також забезпечувати належний контроль за розпорядником коштів нижчого рівня;

– вжити відповідних заходів, передбачених вимогами пунктів 20, 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, для недопущення під час розгляду проектів кошторисів, планів асигнувань загального фонду бюджету затвердження в кошторисах сум, не підтверджених розрахунками та не передбачених чинним законодавством;

– до переліку результативних показників, що характеризують виконання бюджетної програми за КПКВК 0801010 у 2016 і 2017 роках, включити показник щодо розгляду конституційних скарг, розгляд яких КСУ повинен здійснювати відповідно до статті 151-1 Конституції України;

– застосовувати положення статті 48 Закону України «Про Конституційний Суд України» згідно з вимогами чинного законодавства, яке регламентує правові засади функціонування бюджетної системи, при плануванні потреби на наступні роки враховувати вимоги Бюджетного кодексу України;

– відповідним структурним підрозділам Секретаріату КСУ провести технічну діагностику і аналіз придатності основних засобів, зокрема

комп'ютерної техніки та обладнання, за результатами яких надати пропозиції щодо подальшого їх використання, списання та утилізації. Вжити заходів щодо впровадження комплексної системи захисту інформації в інформаційній системі КСУ загального користування;

– призначити відповідальних осіб і до початку інвентаризації перед складанням річної звітності провести заходи з маркування інвентарних (номенклатурних) номерів основних засобів, коригування інвентарних номерів в інвентарних картках об'єктів відповідно до вимог Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11;

– з метою мінімізації витрат державного бюджету КСУ та Автобазі КСУ доцільно вжити всіх необхідних заходів для списання автомобіля Тойота, що не підлягає відновленню після аварії, та списання непридатних для використання запасних частин;

– з метою запобігання зловживанням судьями у відставці своїми привілеями внести зміни до Положення про експлуатацію автотранспортних засобів Автобазис в частині затвердження граничних лімітів пробігу наданого автотранспорту або інших граничних обмежень;

– конкретизувати внутрішнім розпорядчим документом сфери відповідальності структурних підрозділів КСУ та Автобазис КСУ з метою зменшення ризиків нераціонального використання бюджетних коштів і людських ресурсів;

– під час організації та виконання робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень КСУ забезпечити розподіл відповідальності та всебічний внутрішній контроль за дотриманням генпідрядною організацією умов договору шляхом визначення необхідних контрольних процедур і відповідальних за них структурних підрозділів;

– з метою ефективного вирішення організаційних питань діяльності КСУ, дотримання внутрішніх розпорядчих документів КСУ вжити заходів щодо реєстрації права підпису керівником Секретаріату КСУ на фінансових документах установи, що надаються до органів Казначейства;

– переглянути Положення про порядок підготовки, погодження, укладення, реєстрації, зберігання договорів та контроль за їх виконанням у КСУ в частині актуальності посилання на нормативно-правові акти, провести відповідні коригування, передбачити обов'язковість погодження проекту договору заступниками керівника Секретаріату КСУ, що координують чи контролюють роботу структурних підрозділів Секретаріату КСУ;

– з метою належного внутрішнього контролю розробити внутрішній розпорядчий документ, що регламентує розподіл відповідальності структурних підрозділів, їх взаємодію та порядок контролю за виконанням укладених договорів;

– з метою удосконалення системи внутрішнього контролю за діяльністю установи в Положенні про Секретаріат Конституційного Суду України передбачити функції контролю керівника Секретаріату щодо роботи структурних підрозділів Секретаріату, контролю за станом організації роботи з ведення статистики, діловодства, контролю за реалізацією Секретаріатом

прийнятих Головою Суду, його заступниками розпоряджень та засіданнями Суду рішень, а також контролю за діяльністю Автобази КСУ;

– розглянути пропозиції головного спеціаліста з питань внутрішнього аудиту щодо оптимізації організаційної структури шляхом об'єднання самостійних структурних підрозділів за головними напрямками діяльності: організаційне забезпечення роботи КСУ, юридично-правовий аналіз, адміністративно-господарська робота;

– для зменшення існуючих операційних ризиків забезпечити належне функціонування системи внутрішнього контролю, розробити та затвердити план проведення внутрішніх аудитів на II півріччя 2017 року, передбачивши питання, що стосуються ефективності планування і використання бюджетних коштів, достовірності фінансової та бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, законності проведення господарських операцій, зокрема законності використання коштів на оплату виконаних робіт з капітального ремонту і облаштування приміщень КСУ.

5. Оприлюднити рішення Рахункової палати, Звіт і результати його розгляду об'єктом контролю на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Невідомого В.І.

Т. в. п. Голови Рахункової палати

О.С.Яременко